

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/22-03/10
URBROJ: 613-09-22-10
Bjelovar, 14. rujna 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska
konzervativna
stranka
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2021.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2021.	15
	Provedba naloga i preporuka	19

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske konzervativne stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Pojedini poslovni događaji u poslovnim knjigama nisu evidentirani na temelju vjerodostojne i uredne knjigovodstvene isprave.

Tako su rashodi za ugovore o djelu u iznosu od 91.341,00 kn, usluge savjetovanja, odnosa s javnošću i Facebook komunikacije u iznosu od 61.000,00 kn, administrativne usluge u iznosu od 15.000,00 kn, usluge agencije (ispitivanja javnog mijenja i pisanje tekstova za lokalne izbore) u iznosu od 12.500,00 kn, odvjetničke usluge u iznosu od 10.125,00 kn te usluge snimanja i montaže u iznosu od 9.000,00 kn evidentirani u poslovnim knjigama bez izvješća o obavljenim uslugama, odnosno dokumentacije (specifikacije) iz koje bi bilo vidljivo koje usluge su obavljene (vrsta usluge), količina i jedinična cijena obavljenih usluga te u većini slučajeva kada su usluge obavljene. Također, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 90.000,00 kn evidentirane su na temelju predračuna (koji je potpisao zakonski zastupnik Stranke) na kojem je specificiran nabavljeni promidžbeni materijal (promotivni PVC stolovi), a bez dokumentacije iz koje je vidljivo kada i za koje namjene je roba nabavljena, odnosno kome je dodijeljena i/ili gdje se nalazi. Za reprezentaciju ostvareni rashodi u iznosu od 162.353,00 kn evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju ispostavljenih računa na kojima u većini slučajeva nisu navedeni razlozi ugošćivanja te korisnici usluga reprezentacije.

Potraživanja za prihode u iznosu od 11.645,00 kn odnose se na potraživanja iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke, ali iz dokumentacije nije vidljivo na koje razdoblje se potraživanja odnose (Stranka je do svibnja 2021. po lokalnim izborima iz 2017. imala 35 članova u predstavničkim tijelima 18 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a nakon lokalnih izbora u svibnju 2021. ima 34 člana). Raščlanjivanjem stavki glavne knjige navedeni su podaci o potraživanjima od devet jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a za druge jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nema podataka o potraživanjima (knjiga potraživanja nije ustrojena). S obzirom na to da Stranka nije pribavila odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovoj raspodjeli, točnost podataka o potraživanjima za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentiranih u poslovnim knjigama te iskazanih u financijskim izvještajima nije moguće potvrditi. Za naplatu potraživanja nisu poduzimane mjere naplate. (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Nadzorni odbor za 2021. nije pratio poslovanje Stranke pregledom poslovnih knjiga, kako je utvrđeno Statutom Stranke (iz listopada 2019. i listopada 2021.). (točka 1. Nalaza)
- Financijski plan za 2021. te njegove izmjene sastoje se od plana prihoda i rashoda, ali ne sadrže plan zaduživanja i otplata te obrazloženje financijskog plana. (točka 2. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u studenome 2014., a svojstvo pravne osobe stekla je upisom u Registar političkih stranaka u prosincu 2014. Prema rješenju Ministarstva uprave (od srpnja 2020. Ministarstvo pravosuđa i uprave) i Registru političkih stranaka, sjedište Stranke je Metalčeva 5, Zagreb. Djelokrug Stranke određen je Programom i Statutom Stranke.

Programom Stranke uređena su i utvrđena područja kao što su: načela modernog konzervativizma; Republika Hrvatska kao država ravnopravnih i slobodnih građana jednakih pred zakonom bez obzira na spol, dob, nacionalnu, rasnu ili vjersku pripadnost; sloboda govora i mišljenja; zaštita prava i interesa hrvatskih građana diljem svijeta i njegovanje posebnih odnosa s Hrvatima u Bosni i Hercegovini; zaštita života od rođenja do prirodne smrti, obitelj kao temelj društva; manji i svrhovitiji nameti te pojednostavljenje poreznog sustava; transparentna i učinkovita javna uprava; decentralizacija Republike Hrvatske; revitalizacija hrvatskog sela i otoka te jednaka briga o urbanom i ruralnom razvoju; slobodno tržište lišeno protekcijonizma i nelojalne konkurencije te prihvaćanje Europske unije isključivo kao zajednice suverenih nacionalnih država koje međusobno surađuju.

Sabor Stranke donio je Statut Stranke u listopadu 2019., kao i novi Statut 2. listopada 2021. čije se odredbe u nastavku opisuju. Statutom je utvrđena svrha osnivanja Stranke, njezin naziv, područje i pravni okvir djelovanja te sjedište; znak i pečat te predstavljanje i zastupanje Stranke, članstvo; ustrojstvo (središnja upravna tijela Stranke, način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata te način rada i odlučivanja); područna ustrojstvena tijela Stranke, financiranje te ostala pitanja značajna za rad i djelovanje Stranke.

Stranka je ustrojena prema teritorijalnom načelu. Područni ustrojstveni oblici Stranke su podružnice (osnivaju se za županije, Grad Zagreb i hrvatsku dijasporu) te organizacije (osnivaju se za općine, gradove, gradske četvrti Grada Zagreba i svaku pojedinu državu u inozemstvu). Do konca 2021. Stranka je registrirala devet županijskih podružnica te 26 gradskih i 16 općinskih organizacija.

Središnja upravna tijela Stranke su: Sabor, Glavni odbor, Predsjedništvo, Nadzorni odbor te Sud časti. Mandat članova tijela Stranke traje četiri godine.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo Stranke, a održava se jednom u četiri godine. Sabor donosi i mijenja Program, Statut, Poslovnik o radu Sabora te druge odluke u skladu sa Statutom Stranke, bira i razrješava Predsjednika, četiri člana Predsjedništva i Nadzorni odbor, raspravlja i prihvaća izvješće o radu Predsjednika, donosi zaključke, deklaracije ili rezolucije o svim bitnim pitanjima koja se tiču rada Stranke i društvenih, političkih, socijalnih i gospodarskih prilika u Republici Hrvatskoj te donosi odluke o promjeni sjedišta i prestanku rada Stranke i udruživanju s drugom političkom strankom.

Glavni odbor je najviše izvršno i upravno tijelo Stranke, koje između dva zasjedanja Sabora koordinira rad Stranke i samostalno odlučuje u okviru utvrđene politike, Programa i Statuta. Članovi Glavnog odbora su članovi Predsjedništva te pet biranih članova na Saboru Stranke. Glavni odbor, između ostalog, provodi i odgovoran je za provođenje odluka Sabora, na prijedlog Predsjedništva raspravlja i donosi strateške i provedbene odluke i programe o gospodarskim i socijalnim pitanjima, odluke o zaštiti nacionalnih interesa te raspravlja o svim drugim političkim pitanjima u skladu s Programom i Statutom Stranke.

Nadalje, donosi napatke za rad Predsjedništva i poslovnik o svom radu te bira i razrješava predsjednika Glavnog odbora i predsjednika te dva člana Suda časti Stranke.

Predsjedništvo je središnje upravno i izvršno tijelo Stranke koje provodi odluke i zaključke Glavnog odbora i Sabora te rješava tekuće političke i organizacijske poslove Stranke. Sastavljeno je od pet članova, i to: Predsjednika i četiri člana Predsjedništva. Predsjedništvo, između ostalog, operativno provodi Program, odluke Sabora i Glavnog odbora Stranke; osniva radna tijela ili druge organizacijske oblike za funkcionalno djelovanje Stranke; donosi odluku o konstituiranju Glavnog odbora Stranke, konačnom izgledu svih izbornih kandidacijskih lista Stranke, financijskom planu i programu rada Stranke te odluke o promjeni adrese sjedišta Stranke; donosi predizbornu i izbornu strategiju Stranke; odlučuje, brine se o pravilnom, statutarnom i zakonitom funkcioniranju Stranke na svim razinama; odlučuje u drugom stupnju o žalbama uložnim na prvostupanjske odluke Suda časti Stranke te o svim pitanjima koja odredbama Statuta nisu stavljena u izričiti djelokrug nekog drugog tijela Stranke.

Nadzorni odbor ima predsjednika i dva člana, a, između ostalog, prati redovno financijsko poslovanje Stranke obavljajući pregled poslovnih knjiga, prati vanjske financijske uvjete i stanje u vezi s djelovanjem Stranke te odlučuje o usklađenosti sa Statutom, aktima i odlukama svih tijela Stranke.

Sud časti ima predsjednika i dva člana, a, između ostalog, na zahtjev Predsjedništva, Glavnog odbora, podružnica i organizacija vodi postupak utvrđivanja stranačke odgovornosti protiv člana Stranke, donosi prvostupanjsku odluku o isključenju člana Stranke te odlučuje u prvostupanjskom postupku utvrđivanja stranačke odgovornosti prema članu središnjih tijela Stranke, a po eventualnoj žalbi konačnu odluku donosi Glavni odbor.

Do 1. listopada 2021. (prema Statutu Stranke iz listopada 2019.) Stranku su predstavljali i zastupali Predsjednik Stranke Marijan Pavliček, prof. te Glavni tajnik Stranke Denis Bevanda. Od 2. listopada 2021. (prema Statutu iz listopada 2021.) i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2022.) Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik Stranke Denis Bevanda. Predsjednik Stranke, između ostalog, provodi politiku Stranke u okviru Programa, Statuta i zacrtanih smjernica, brine se o izvršavanju odluka Sabora, Glavnog odbora i Predsjedništva, potpisuje sve akte Stranke te javno iznosi i proklamira političke stavove Stranke.

Osim Statuta, doneseni su i Kodeks časti, Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, Poslovnik o radu Sabora, Poslovnik o radu Glavnog odbora te Poslovnik o radu Predsjedništva.

Koncem 2021. Stranka nema zaposlenih.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju Stranke (iz 2015.), između ostalog, utvrđeno je pravo stvaranja obveza, financiranje Stranke, raspolaganje i kontrola raspolaganja imovinom te izvještavanje.

Na temelju odredaba članka 6. navedenog Pravilnika, formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava (ulaznih računa, priloga uz račune, drugih financijskih dokumenata) i odobravanje isplate obavljao je Glavni tajnik do 1. listopada 2021. (kao jedna od osoba ovlaštenih za predstavljanje i zastupanje Stranke), a nadalje Predsjednik Stranke.

Knjigovodstvene usluge (knjiženje na temelju knjigovodstvenih isprava u financijskom knjigovodstvu i knjigovodstvu kupaca i dobavljača te izrada godišnjih obračuna) obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora.

Kodeksom časti (iz 2015.) utvrđena su etička načela i pravila ponašanja kojih se mora pridržavati svaki član Stranke, uređen je postupak pred Statutarnim vijećem u slučaju povrede načela propisanih Kodeksom časti te stegovne mjere koje mogu biti izrečene prema članu koji se ogriješio o navedeni Kodeks. Pristupanjem u članstvo Stranke svaki član prihvaća odredbe Kodeksa časti.

Stranka objavljuje izvještaje i planove te u svrhu komunikacije koristi svoje mrežne stranice i e-poštu (za unutarnju komunikaciju koristi i WhatsApp grupu za komunikaciju Predsjedništva i Glavnog odbora Stranke te Zoom Video Communications, a za vanjsku komunikaciju i Facebook, Instagram te Twitter).

Planiranje

Financijski plan i Program rada za 2021. doneseni su u prosincu 2020., a izmjene Financijskog plana u prosincu 2021.

Financijski plan te njegove izmjene sastoje se od plana prihoda i rashoda. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 930.100,00 kn, rashodi u iznosu od 928.000,00 kn te višak prihoda u iznosu od 2.100,00 kn. Izmjenama Financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 1.213.100,00 kn, rashodi u iznosu od 1.403.500,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 190.400,00 kn (koji se planira pokriti iz viška prihoda prethodnih godina). Prema izmjenama Financijskog plana, planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima iz proračuna u iznosu od 1.100.000,00 kn, prihode po posebnim propisima iz ostalih izvora u iznosu od 106.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u iznosu od 7.000,00 kn te kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju u iznosu od 100,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 1.311.000,00 kn (od čega su vrijednosno značajniji rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 495.000,00 kn, druge usluge u iznosu od 335.000,00 kn te reprezentaciju u iznosu od 162.000,00 kn), rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 74.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 10.000,00 kn i financijske rashode u iznosu od 8.500,00 kn.

Program rada za 2021. sadrži dvije glavne aktivnosti, i to: redovnu stranačku aktivnost te lokalne izbore. Uz opis aktivnosti navedeni su ukupno planirani rashodi za svaku aktivnost. Izmjene Programa rada nisu donesene.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). Financijski izvještaji, Program rada za 2021., Financijski plan za 2021. te njegove izmjene i Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.125.637,00 kn, što je 340.767,00 kn ili 43,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 87.463,00 kn ili 7,2 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	332.908,00	797.202,00	239,5
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	187.568,00	214.994,00	114,6
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	264.343,00	7.000,00	2,6
4.	Drugi prihodi	51,00	106.441,00	208 707,8
	Ukupni prihodi	784.870,00	1.125.637,00	143,4

Vrijednosno značajniji prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 797.202,00 kn ili 70,8 % te prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: jedinice lokalne samouprave) u iznosu od 214.994,00 kn ili 19,1 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, prihodi iz državnog proračuna veći su za 464.294,00 kn ili 139,5 % zbog osvojenih dva zastupnička mjesta na izborima za zastupnike u 10. saziv Hrvatskog sabora. Drugi prihodi veći su za 106.390,00 kn jer je u okviru drugih prihoda evidentiran i iskazan predujam u iznosu od 106.250,00 kn primljen od političkih stranaka (koalicijskih partnera), za financiranje izborne promidžbe za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave na izborima održanim u svibnju 2021. (dalje u tekstu: lokalni izbori). Ostvareni prihodi korišteni su za financiranje rashoda redovnog poslovanja te izborne promidžbe, odnosno za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i godišnjim programom Stranke.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni u iznosu od 797.202,00 kn odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su na temelju odredaba članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici.

Na temelju odredaba članka 7., 9. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika u siječnju, srpnju i rujnu 2021. (Narodne novine 6/21, 78/21 i 107/21), prema kojima su Stranci za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. raspoređena sredstva ukupno u iznosu od 797.202,00 kn, za osvojena dva zastupnička mjesta na izborima za zastupnike u 10. saziv Hrvatskog sabora. Sredstva iz državnog proračuna doznačavana su na središnji račun Stranke tromjesečno.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave ostvareni su u iznosu od 214.994,00 kn, a odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članka 6., stavka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave i nezavisni vijećnici. Prema odredbama članka 7. navedenog Zakona, sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17). Sredstva su primljena od jedinica lokalne samouprave tromjesečno, polugodišnje, a u nekim slučajevima u godišnjim iznosima.

Do svibnja 2021. Stranka je imala 35 članova u predstavničkim tijelima 18 jedinica lokalne samouprave koji su izabrani na lokalnim izborima u 2017. Od lipnja 2021., po okončanju lokalnih izbora u svibnju 2021., Stranka ima 34 člana u predstavničkim tijelima 18 jedinica lokalne samouprave (tri županije, tri grada i 12 općina). Nenaplaćena potraživanja iz proračuna jedinica lokalne samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke koncem 2021. evidentirana su i iskazana u iznosu od 11.645,00 kn.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 7.000,00 kn odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) koje su dvije pravne osobe uplatile na poseban račun Stranke otvoren za financiranje izborne promidžbe za izbor članova predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka izdaje potvrde te vodi evidencije propisane odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

– Drugi prihodi

Drugi prihodi u iznosu od 106.441,00 kn, najvećim dijelom u iznosu od 106.250,00 kn odnose se na pogrešno evidentirane i iskazane predumove primljene od političkih stranaka – koalicijskih partnera (Hrast – Pokret za uspješnu Hrvatsku, Hrvatski suverenisti i Most), za financiranje izborne promidžbe za lokalne izbore, koje je trebalo evidentirati u okviru obveza za primljene predumove prema političkoj stranci – koalicijskom partneru.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.416.315,00 kn, što je 898.109,00 kn ili 173,3 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 12.815,00 kn ili 0,9 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	291.666,00	1.322.680,00	453,5
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	24.940,00	590.744,00	2 368,7
1.2.	Drugi materijalni rashodi	266.726,00	731.936,00	274,4
2.	Rashodi amortizacije	3.287,00	10.890,00	331,3
3.	Financijski rashodi	1.285,00	8.745,00	680,5
4.	Rashodi za donacije (pomoći)	217.425,00	74.000,00	34,0
5.	Drugi rashodi	4.543,00	0,00	-
	Ukupni rashodi	518.206,00	1.416.315,00	273,3
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	784.870,00	1.125.637,00	143,4
	Višak prihoda	266.664,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	290.678,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 1.322.680,00 kn ili 93,4 % i rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 74.000,00 kn ili 5,2 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, materijalni rashodi više su ostvareni za 1.031.014,00 kn ili 353,5 %, najvećim dijelom zbog rashoda za promidžbu i informiranje za financiranje lokalnih izbora, koji prethodne godine nisu ostvareni.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu od 590.744,00 kn odnose se na rashode za izbornu promidžbu za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave u iznosu od 462.825,00 kn te rashode za promidžbu i informiranje u okviru redovnog poslovanja Stranke u iznosu od 127.919,00 kn (od čega se na promidžbeni materijal – promotivne PVC stolove odnosi 90.000,00 kn, a na usluge oglašavanja u elektroničkim medijima i tisku te grafičke usluge 37.919,00 kn).

Rashodi za izbornu promidžbu za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave u iznosu od 462.825,00 kn odnose se na grafičke i tiskarske usluge te usluge izrade fotografija u iznosu od 211.886,00 kn, oglašavanje u tisku i elektroničkim medijima u iznosu od 207.722,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 24.762,00 kn te usluge agencije (ispitivanja javnog mijenja i pisanje tekstova za lokalne izbore) u iznosu od 12.500,00 kn.

Nadalje, odnose se na zakupninu u iznosu od 3.680,00 kn te usluge pošte u iznosu od 2.275,00 kn.

Na lokalnim izborima održanim u svibnju 2021. Stranka je s 24 političke stranke, odnosno njihovim županijskim i gradskim organizacijama u ožujku i travnju 2021. potpisala sporazume o zajedničkom izlasku na lokalne izbore (dalje u tekstu: Sporazumi), kojima je, između ostalog, utvrđeno postojanje potrebe formiranja zajedničkih kandidacijskih lista za izbor članova predstavničkih tijela. U većini Sporazuma (18) navedeno je da će Stranka otvoriti posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe zajedničkih lista, a prema pojedinim Sporazumima posebne račune otvaraju druge političke stranke – koalicijski partneri (Hrvatska demokratska zajednica, Ivan Penava nezavisna lista). U vezi s naknadom troškova izborne promidžbe (ako političke stranke ostvare to pravo), u pojedinim Sporazumima je navedeno da će sredstva s posebnog računa za financiranje izborne promidžbe biti uplaćena na središnje račune političkih stranaka potpisnica, proporcionalno uplatama sredstava na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe; prema pojedinim Sporazumima, sredstva će se rasporediti prema usmenom dogovoru, a prema pojedinim, naknada troškova izborne promidžbe pripada političkoj stranci koja je otvorila poseban račun za financiranje izborne promidžbe (nositelju koalicijskog sporazuma). Sporazumima u većini slučajeva nije utvrđen način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obveza uplate i iznos predujma; obračun troškova izborne promidžbe te način evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili na temelju preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima). Također, obračuni troškova izborne promidžbe, iz kojih bi bio vidljiv iznos troškova, koji se od ukupno ostvarenih troškova izborne promidžbe potpisnica Sporazuma odnosi na Stranku, nisu sastavljeni. Stranka je otvorila 18 posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe te je sastavila financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe (Obrazac: FIN-IZVJ-IP), koji su dostavljeni Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Prema financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, koje je sastavila Stranka kada je bila nositelj koalicijske liste ili je samostalno izlazila na izbore (te je bila obvezna otvoriti posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe), ukupni troškovi/rashodi za financiranje izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave ostvareni su u iznosu od 462.825,00 kn. Stranka je dala predujam u iznosu od 72.000,00 kn političkim strankama – koalicijskim partnerima za financiranje izborne promidžbe za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave (koji je u poslovnim knjigama evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja, a trebao je biti evidentiran u okviru potraživanja za dane predujmove nositeljima koalicijskog sporazuma). Nakon završetka svih transakcija u vezi s lokalnim izborima Stranka je zatvorila navedene posebne račune.

S obzirom na navedeno, skreće se pozornost da političke stranke međusobnim sporazumima, osim utvrđivanja načina podjele ostvarene naknade troškova izborne promidžbe (ako ostvare to pravo), trebaju jasno utvrditi način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obveza uplate i iznos predujma, obračun ukupnih troškova izborne promidžbe te način izvještavanja i evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima), kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Kada je politička stranka koalicijski partner, dane predujmove u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim skupinama računa računskog plana te obveze prema koalicijskom partneru.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi u iznosu od 731.936,00 kn odnose se na rashode za redovno poslovanje u iznosu od 571.936,00 kn, sredstva uplaćena na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe kandidatima za izbor načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjena koje je Stranka predložila u iznosu od 100.000,00 kn (što je trebalo evidentirati na rashodima za donacije/pomoći), dane predujmove političkim strankama – koalicijskim partnerima za financiranje izborne promidžbe za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave u iznosu od 72.000,00 kn (što je trebalo evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositeljima koalicijskog sporazuma) te na primljenu naknadu troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave u iznosu od 12.000,00 kn, što je evidentirano u negativnom iznosu na računu rashoda za promidžbu i informiranje, umjesto na računu prihoda po posebnim propisima iz proračuna. Naknadu troškova izborne promidžbe u srpnju 2021. Stranci je doznala politička stranka – nositelj koalicijskog sporazuma (Ivan Penava nezavisna lista).

Drugi materijalni rashodi za redovno poslovanje u iznosu od 571.936,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu od 383.466,00 kn (vrijednosno značajnije odnose se na zakupnine i najamnine za poslovne prostore po ugovorima zaključenim prijašnjih godina u iznosu od 129.045,00 kn, ugovore o djelu u iznosu od 91.341,00 kn, usluge savjetovanja, odnosa s javnošću i Facebook komunikacije u iznosu od 61.000,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 27.246,00 kn, administrativne usluge u iznosu od 15.000,00 kn, usluge agencije u vezi s ispitivanjem javnog mijenja i pisanje tekstova za lokalne izbore u iznosu od 12.500,00 kn, odvjetničke usluge u iznosu od 10.125,00 kn te usluge snimanja i montaže u iznosu od 9.000,00 kn), reprezentaciju u iznosu od 137.591,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 34.315,00 kn te naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 16.564,00 kn.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi u iznosu od 8.745,00 kn odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 8.735,00 kn (od čega se 1.353,00 kn odnosi na posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe lokalnih izbora) te na zatezne kamate u iznosu od 10,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 74.000,00 kn. Najvećim dijelom u iznosu od 70.000,00 kn odnose se na prijenos/uplatu sredstava na poseban račun za financiranje referendumske aktivnosti Organizacijskog odbora referendumske inicijative Zaštitimo hrvatsku kunu, koji je otvorio predstavnik Organizacijskog odbora (član Stranke). Prema izvješću o provedenom nadzoru financiranja spomenute referendumske aktivnosti, koje je donijelo Državno izborno povjerenstvo (u svibnju 2022.), financiranje referendumske aktivnosti provedeno je u skladu sa Zakonom o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.

Drugi rashodi za donacije (pomoći) u iznosu od 4.000,00 kn odnose se na donaciju danu udruzi registriranoj, između ostalog, za promicanje tradicionalnih i kulturnih vrijednosti hrvatskog identiteta, ljudskih prava i održivog razvoja.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 290.678,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja bio je iskazan u iznosu od 345.483,00 kn, koji je u 2021. pogreškom umanjen za 287,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 54.518,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 89.373,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	40.040,00	50.549,00	126,2
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	40.040,00	50.549,00	126,2
2.	Financijska imovina	315.349,00	38.824,00	12,3
2.1.	Novac u banci i blagajni	295.444,00	27.179,00	9,2
2.2.	Potraživanja za prihode	19.905,00	11.645,00	58,5
	Ukupno imovina	355.389,00	89.373,00	25,1
3.	Obveze	9.906,00	34.855,00	351,9
3.1.	Obveze za rashode	9.906,00	34.855,00	351,9
4.	Vlastiti izvori	345.483,00	54.518,00	15,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	355.389,00	89.373,00	25,1

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2021. je 266.016,00 kn ili 74,9 % manja u odnosu na stanje iskazano početkom 2021., najvećim dijelom zbog smanjenja novca u banci i blagajni.

Vrijednost nefinancijske imovine (proizvedene dugotrajne imovine) odnosi se na uredsku i komunikacijsku opremu te namještaj.

Financijska imovina odnosi se na novac u banci (sredstva na računu za redovno poslovanje Stranke) i blagajni u iznosu od 27.179,00 kn te na potraživanja za prihode (potraživanja iz proračuna jedinica lokalne samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke) u iznosu od 11.645,00 kn.

Obveze u iznosu od 34.855,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 31.797,00 kn (koje su podmirene do 25. veljače 2022.) te ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 3.058,00 kn.

Vlastiti izvori u iznosu od 54.518,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 8. travnja do 14. rujna 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja
7. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)

8. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21)
9. Statut i Program Stranke
10. Financijski plan i njegove izmjene za 2021. te Program rada za 2021.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima. Provjerena je dokumentacija u vezi s приходima iz proračuna i dobrovoljnim priložima (donacijama) te drugim приходima. Također, obavljena je provjera ulaznih računa te dokumentacija u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, rashodima za donacije (pomoći) te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje te računovodstveno poslovanje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Financijsko upravljanje i kontrole, prema odredbama članaka 3. i 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, su sustav unutarnjih kontrola kojima se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Uspostavom kontrolnih aktivnosti koje se temelje na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama osigurava se ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Odredbama članka 64. Statuta iz listopada 2019. te članka 22. Statuta Stranke iz listopada 2021. utvrđeno je da Nadzorni odbor, između ostalog, prati redovno financijsko poslovanje Stranke obavljajući pregled poslovnih knjiga. Nadzorni odbor za 2021. nije pratio poslovanje Stranke pregledom poslovnih knjiga, kako je utvrđeno Statutom Stranke (iz listopada 2019. i listopada 2021.).

S obzirom na revizijom utvrđene nepravilnosti i propuste koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje te računovodstveno poslovanje, sustav unutarnjih kontrola je djelomično učinkovit.

Državni ured za reviziju nalaže pratiti redovno financijsko poslovanje Stranke obavljajući pregled poslovnih knjiga u skladu sa Statutom Stranke.

- 1.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da je predsjednica Nadzornog odbora Stranke podnijela 2. listopada 2021. Saboru Stranke izvješće o radu Nadzornog odbora u proteklom razdoblju (2020.) te je Sabor jednoglasno usvojio navedeno izvješće.*

2. Planiranje

- 2.1. Stranka je donijela Financijski plan za 2021. i njegove izmjene te Program rada za 2021. Financijski plan za 2021. te njegove izmjene sastoje se od plana prihoda i rashoda, ali ne sadrže plan zaduživanja i otplata te obrazloženje financijskog plana. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 930.100,00 kn, rashodi u iznosu od 928.000,00 kn te višak prihoda u iznosu od 2.100,00 kn. Izmjenama Financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 1.213.100,00 kn, rashodi u iznosu od 1.403.500,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 190.400,00 kn (koji se planira pokriti iz viška prihoda prethodnih godina).

Odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Prema odredbama članka 14. navedenog Pravilnika, plan zaduživanja i otplata sadrži, između ostalog, najviši iznos do kojega se neprofitna organizacija može jednokratno kratkoročno zadužiti, kao i najviši iznos do kojega neprofitna organizacija može jednokratno dati kratkoročne zajmove. Odredbama članka 17. navedenog Pravilnika, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Program rada za 2021. sadrži dvije glavne aktivnosti, i to: redovnu stranačku aktivnost te lokalne izbore. Uz opis aktivnosti navedeni su ukupno planirani rashodi za svaku aktivnost, a nisu navedeni planirani rashodi prema vrsti i izvorima financiranja. Izmjene Programa rada za 2021. nisu donesene, iako su izmjenama Financijskog plana za 2021. mijenjani (povećani) planirani prihodi i rashodi. Stranka ne prati ostvarenje rashoda po navedenim aktivnostima, odnosno na knjigovodstvenim ispravama (računima) nisu navedene aktivnosti na koje se poslovni događaj odnosi.

Državni ured za reviziju nalaže uz financijski plan donijeti plan zaduživanja i otplata te obrazloženje financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Nadalje, preporučuje u godišnjem programu rada uz opis aktivnosti navesti za svaku aktivnost planirane rashode prema vrsti i izvore financiranja te pri izmjenama financijskog plana donijeti i izmjene programa rada. Preporučuje pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.

2.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da će u godišnjem programu rada uz opis aktivnosti navesti za svaku aktivnost planirane rashode prema vrsti i izvore financiranja te će pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.*

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Pojedini poslovni događaji u poslovnim knjigama nisu evidentirani na temelju vjerodostojne i uredne knjigovodstvene isprave. Tako su rashodi za ugovore o djelu u iznosu od 91.341,00 kn, usluge savjetovanja, odnosa s javnošću i Facebook komunikacije u iznosu od 61.000,00 kn, administrativne usluge u iznosu od 15.000,00 kn, usluge agencije (ispitivanja javnog mijenja i pisanje tekstova za lokalne izbore) u iznosu od 12.500,00 kn, odvjetničke usluge u iznosu od 10.125,00 kn i usluge snimanja i montaže u iznosu od 9.000,00 kn evidentirani u poslovnim knjigama bez izvješća o obavljenim uslugama, odnosno dokumentacije (specifikacije) iz koje bi bilo vidljivo koje usluge su obavljene (vrsta usluge), količina i jedinična cijena obavljenih usluga te u većini slučajeva kada su usluge obavljene. Također, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 90.000,00 kn evidentirane su na temelju predračuna (koji je potpisao zakonski zastupnik Stranke) na kojem je specificiran nabavljeni promidžbeni materijal (promotivni PVC stolovi), a bez dokumentacije iz koje je vidljivo kada i za koje namjene je roba nabavljena, odnosno kome je dodijeljena i/ili gdje se nalazi. Za reprezentaciju ostvareni rashodi u iznosu od 162.353,00 kn evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju ispostavljenih računa na kojima u većini slučajeva nisu navedeni razlozi ugošćivanja te korisnici usluga reprezentacije.

Prema odredbi članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojne dokumentacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Potraživanja za prihode u iznosu od 11.645,00 kn odnose se na potraživanja iz proračuna jedinica lokalne samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke. Do svibnja 2021. Stranka je po lokalnim izborima iz 2017. imala 35 članova u predstavničkim tijelima 18 jedinica lokalne samouprave, a nakon lokalnih izbora u svibnju 2021. Stranka ima 34 člana u predstavničkim tijelima 18 jedinica lokalne samouprave. Iz dokumentacije nije vidljivo na koje razdoblje se potraživanja odnose. Raščlanjivanjem stavki glavne knjige navedeni su podaci o potraživanjima od devet jedinica lokalne samouprave, a za druge jedinice lokalne samouprave nema podataka o potraživanjima (knjiga potraživanja nije ustrojena). Stranka nije pribavila odluke jedinica lokalne samouprave o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovoj raspodjeli. S obzirom na navedeno, točnost podataka o potraživanjima za prihode iz proračuna jedinica lokalne samouprave evidentiranih u poslovnim knjigama te iskazanih u financijskim izvještajima nije moguće potvrditi. Za naplatu potraživanja Stranka nije poduzimala mjere naplate. Odredbama članaka 10. i 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, utvrđeno je, između ostalog, da je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo) te se pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije ne moraju voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Odredbom članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da potraživanja za prihode poslovanja, između ostalog, sadrže i potraživanja za prihode po posebnim propisima. Prema odredbama članka 6., stavka 2. te članka 10., stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave i nezavisni vijećnici, a odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Također, odredbom članka 96. navedenog Zakona, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti knjigu potraživanja ili u glavnoj knjizi osigurati potrebne podatke o potraživanjima od svih jedinica lokalne samouprave, u kojima Stranka ima članove u predstavničkim tijelima, izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, nalaže pribavljati odluke jedinica lokalne samouprave o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka te na temelju navedenih odluka evidentirati potraživanja (zaduženje), kako bi podaci o potraživanjima bili evidentirani u poslovnim knjigama, odnosno iskazani u financijskim izvještajima u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

- 3.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i navodi da će evidentirati sve potrebne podatke o potraživanjima od svih jedinica lokalne samouprave u kojima ima članove u predstavničkim tijelima.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2020., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2020.	Uz financijski plan donijeti plan zaduživanja i otplata te obrazloženje financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2021.	nije provedeno
2.		2020.	U godišnjem programu rada uz opis aktivnosti navesti planirane rashode za svaku aktivnost prema vrsti i izvorima financiranja.	31. prosinca 2021.	nije provedeno
3.		2020.	Pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.	31. prosinca 2021.	nije provedeno
4.	Financijski izvještaji	2020.	U Izvještaju o prihodima i rashodima navesti podatke koji se odnose na ostvareno prethodne godine, u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	28. veljače 2021.	provedeno
5.		2020.	U Bilješkama uz Bilancu navesti propisane podatke, u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	28. veljače 2022.	provedeno
6.	Rashodi	2020.	Preispitati obavljanje poslova koji se kontinuirano obavljaju u Stranci na temelju ugovora o djelu, a izravno su u vezi s registriranom djelatnosti Stranke.	31. prosinca 2021.	provedeno
7.	Potraživanja	2020.	Ustrojiti knjigu potraživanja ili u glavnoj knjizi osigurati potrebne podatke o potraživanjima od svih jedinica lokalne samouprave, u kojima Stranka ima članove u predstavničkim tijelima, izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2021.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
8.		2020.	Pribavljati i nadalje odluke jedinica lokalne samouprave o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovoj raspodjeli te ažurirati potraživanja od jedinica lokalne samouprave, kako bi podaci o potraživanjima bili evidentirani u poslovnim knjigama, odnosno iskazani u financijskim izvještajima u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2021.	nije provedeno

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni.

1.2. Stranka je prihvatila status naloga i preporuka iz prošle revizije.